

[Ministeren for særlige Anliggender.]

urigtigt at paastaa, at den officielle danske Forhandlingspolitik over for Besættelsesmagten dannede Læbælte om den gryende aktive Modstand, tværtimod, den satte alt ind paa at kvæle den. Maaske hjalp den officielle Holdning alligevel Frihedskampen, men det skete indirekte, nemlig derved, at den var i saa grel Modsætning til Retsfølelsen, at den stimulerede en større og større Del af det danske Folk til at gaa ind for den aktive Modstands Linie.

Første Næstformand (Westermann):

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Jørgen Jørgensen: Der er ikke noget mærkeligt i, at det ærede Medlem Hr. Martin Nielsen med Lidenskab taler om de Forhold, der knytter sig til Arrestationen af Kommunisterne og Forholdene under Interneringen. Det ærede Medlem har gennemgaaet saa meget og lidt saa meget under Tyskernes Brutalitæt og Vold, at det er forstaaeligt, der er Bitterhed i hans Sind, men han maa ikke lade sig forlede til at vende sin Kritik til den forkerte Side.

Kommunisterne var blevet arresteret den 22. Juni, for øvrigt uden at vi i Regeringen — ud over 2-3 Ministre, som havde med de Ting at gøre — vidste det, og ingen kunde forhindre, at det skete. Det Spørgsmaal, der forelaa, var derfor ikke, om noget Medlem af det kommunistiske Parti skulde arresteres, det havde vi ingen Mulighed for at forhindre, men Spørgsmaalet var, om vi fra dansk Side skulde medvirke og derved opnaa, at Kommunisterne blev her i Danmark i Stedet for at komme i tysk Fængsel. Det var det, vi skulde tage Stilling til, og saa valgte vi at medvirke og gennemførte Loven om Forbud mod det kommunistiske Parti.

Det ærede Medlem kan deroverfor sige, at vi burde have sagt nej og taget Brudet med Tyskerne paa dette Spørgsmaal, men det Synspunkt tror jeg ikke er vel gennemtænkt. Et Brud paa dette Spørgsmaal i 1941 havde ikke kunnet vinde almindelig Tilslutning i Befolkningen; der var i store Kredse af det danske Folk paa det Tidspunkt en stærkt kritisk Indstilling over for Kommunisterne, og det var Kommunisternes slet ikke uden Skyld i — deres Stilling i Aarene, der laa forud, havde været en saadan, at den gav Grundlag for Tvivl om deres demokratiske Indstilling. Personligt fandt jeg, at Kommunistlovens Vedtagelse var en

Ydmygelse for Rigsdagen, og mit Partis Ordfører, den nuværende Undervisningsminister, gav Udtryk derfor i sin Ordførertale, da han sagde: vi gaar med, fordi vi er under Nødvendighedens Lov. Men denne Indstilling havde ikke alle her i Landet, og det er givet, at et Brud med Tyskerne paa det Tidspunkt og paa dette Spørgsmaal havde ikke haft hele Befolkningen bag sig.

Naar der saa tales om Behandlingen i Hørsædlejren, ja, saa maa jeg erkende, at jeg tror heller ikke, den var god til at begynde med, og det samme gælder med Hensyn til Udbetalingen af Hjælpen til de interneredes Familier. Der er blevet begaaet Fejl. Jeg husker meget godt de mange Henvendelser fra Pastor Povlsen og andre, som vi fik, og hvoraf vi erfarede, at der var Mennesker, som virkelig satte noget ind for at hjælpe de internerede. Det maa erkendes, at det tog lang Tid, før disse Forhold blev ændret, men de blev ændret, hvad ogsaa det ærede Medlem erkender, og det viste sig ved, at de ansvarlige Myndigheder tog sig af deres Sager.

Saa er der det med den 29. August. Hvad der forud har været stillet i Udsigt med Hensyn til at løslade de internerede, kender jeg ikke noget til. Det var meget beklageligt, at de paagældende ikke kom ud, men fuld Opklaring af hele dette Spørgsmaal kan ikke skaffes til Veje, før den Mand, der stod med det øverste Ansvar, daværende Justitsminister Thune Jacobsen, faar Lejlighed til at udtale sig. Der kan ikke fældes en saa afgørende Dom, som det ærede Medlem fælder, uden at Modparten er hørt, og derfor maa man, før den Ting kan klares helt, vente, til Forholdene helt og fuldt er opklaret over for ansvarlige Myndigheder.

Første Næstformand (Westermann):

Det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Svend Nielsen: Det er rigtigt, at der inden for Politiet og blandt Fængselsfunktionærerne var en Del Enkeltpersoner, der allerede paa et tidligt Tidspunkt meldte sig til Modstandskampen og var med i Arbejdet; ingen har forsøgt at benægte det, og deres Indsats var al Paaskønnelse værd. Men lige saa lidt kan det bestrides, at en meget stor Del af det danske Politi handlede ud fra de Retningslinier, som de havde faaet fra den øverste Ledelse. Jeg vil blot nævne en enkelt Ting, som at paa et vist Tidspunkt, medens vort Partis Formand, Aksel Larsen, endnu er paa fri Fod, tilgaar der det danske Politi